

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **A. V.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2012, č. j. OAM-504/VL-07-K03-R2-2008-2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 7. 2013, č. j. 28 Az 31/2012 – 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, Mgr. Janu Urbanovi, advokátovi se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), ze dne 30. 10. 2012, č. j. OAM-504/VL-07-K03-R2-2008-2. Tímto rozhodnutím mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o azylu“).

Azylový příběh stěžovatele je u Nejvyššího správního soudu projednáván již podruhé. Rozsudkem ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 16/2010 – 229, rozhodl zdejší soud o zrušení rozsudku krajského soudu ze dne 11. 12. 2009, č. j. 29 Az 48/2008 – 152, kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2008, č. j. OAM-504/VL-07-K03-2008. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku vyslovil právní názor, že příběh otce stěžovatele, resp. celé jeho rodiny, nelze považovat za nevěrohodný, neboť se vyznačuje jasnou a jednotnou dějovou linií týkající se jeho praktické podpory politických stran bojujících za práva Kurdů. Na základě takového závazného posouzení věci krajský soud rozsudkem ze dne 16. 11. 2010, č. j. 29 Az 48/2008 – 269, rozhodl o zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného a zavázal jej, aby o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany rozhodl v intencích názoru Nejvyššího správního soudu.

Žalovaný následně rozhodl, že se stěžovateli neuděluje žádná z forem mezinárodní ochrany. Po podrobné rekapitulaci zjištěných skutečností, informací získaných z doplňujících pohovorů s rodiči stěžovatele a posouzení aktuálních informací ohledně situace v zemi původu konstatoval, že důvodem, proč stěžovatel o mezinárodní ochranu žádá, je příslušnost ke kurdské menšině, resp. problémy rodičů v souvislosti s aktivitami otce a zejména jeho bratra ve prospěch prokurdských stran, především PKK. Dalším důvodem je zdravotní stav stěžovatele včetně tvrzené nedostatečné lékařské péče v případě nuceného návratu do Turecka.

Žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatel nevyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, už vzhledem k jeho postižení o tom není možné ani reálně uvažovat. Dále konstatoval, že problémy rodičů se ho dotkly pouze nepřímo a v míře, kterou vzhledem k jeho věku a zdravotnímu postižení nebylo možné vnímat jako natolik závažné a intenzivní, aby je bylo možné posoudit jako pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. K humanitárnímu azylu dle § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že jeho rozhodnutí v této otázce bylo potvrzeno jak krajským, tak Nejvyšším správním soudem. Pouze doplnil, že do vydání rozhodnutí nezjistil, že by ve zdravotním a psychickém stavu stěžovatele došlo k nějakým zásadním změnám. Stejně tak neshledal, že by stěžovateli měla být udělena jiná z forem mezinárodní ochrany. Tyto závěry pak potvrdil i krajský soud.

Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, v níž uplatňuje námitky ve smyslu ustanovení § 103 s. ř. s. Má za to, že jeho osud je odvislý od osudu jeho rodičů, a proto odkazuje v plném rozsahu na obsah žalob a kasačních stížností rodičů. Na jeho závislosti nic nezměnila ani jeho zletilost, jak plyne z lékařských zpráv. Výsledek řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu za účelem sloučení rodiny je závislý na výsledku řízení o žádostech jeho rodičů.

Stěžovatel tvrdí, že krajský soud se v napadeném rozsudku nevypořádal s jeho námitkou, že rozhodnutí správního orgánu je nezákonné z důvodu opakovaného porušení povinností správního orgánu plynoucích z § 2 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správního řádu“). Správní orgán při svém rozhodování nedbal dostatečné povinnosti zjistit řádně stav věci a řádně se nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro posuzovanou věc. Odůvodnění napadeného rozsudku považuje stěžovatel za nedostatečné. Krajský pouze přebral úvahy žalovaného, aniž se uváděnými důvody zabýval věcně. Stěžovatel tak považuje napadený rozsudek za nepřízvučný pro nedostatek důvodů.

Přijatelnost kasační stížnosti dle § 104a s. ř. s. stěžovatel odvozuje z pochybení krajského soudu spočívajícího v tom, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, jak se vypořádal s konkrétními tvrzeními stěžovatele, která mohou mít nepochybně význam z hlediska možného naplnění důvodů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Toto zásadní pochybení mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

Z uvedených důvodů stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že své závěry o neudělení mezinárodní ochrany podložil relevantními podklady. Všechny námitky v kasační stížnosti jsou pouze v obecné rovině a nemají žádné opodstatnění. Odkazuje v plném rozsahu na odůvodnění svého rozhodnutí i na rozsudek krajského soudu.

Žalovaný z uvedených důvodů navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

pokračování

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě „rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud nespatřuje ve skutečnostech namítaných stěžovatelem přesah jeho vlastních zájmů, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, kterou stěžovatel spatřuje v nevypořádání námítky nedostatečně zjištěného skutkového stavu a v nedostatečně odůvodněném rozsudku krajského soudu. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Lze konstatovat, že napadený rozsudek splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tj. jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Zdejší soud považuje rozsudek krajského soudu za dostatečně odůvodněný. Krajský soud uvádí, že žalovaný vzal v úvahu přednesy obou rodičů, doplnil řízení o psychologický profil otce, shromáždil věcné a časově aktuální informace z různých objektivních informačních zdrojů. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud považoval zjištěný skutkový stav za dostatečný. Námítka stěžovatele tak není důvodná.

V souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu navíc lze připustit, aby v případě, kdy je rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou, shodují-li

se uplatněné důvody, a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, aby si krajský soud správně závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, publikovaný též pod č. 1350/2007 Sb. NSS).

Kasační soud považuje za vhodné uvést, že důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu možného porušení práv. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 – 72).

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel trpí mentální retardací středně těžkého stupně. Jde o vrozené postižení, které se projevuje poruchami chování a není medikamentózně léčitelné. Stěžovatel je proto, i přes svoji zletilost, závislý na péči blízkých osob, zejména rodičů. Z uvedených důvodů žádá o udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 13 a popř. § 14b zákona o azylu, a tudíž je jeho osud závislý na posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jeho rodičů.

Nejvyšší správní soud, ve shodě s krajským soudem i žalovaným, neshledal, že by rodiče stěžovatele splňovali podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. V podrobnostech lze odkázat na rozhodnutí zdejšího soudu sp. zn. 9 Azs 13/2013 (řízení o kasační stížnosti paní N. A. – matky stěžovatele) a sp. zn. 9 Azs 15/2013 (řízení o kasační stížnosti pana M. A. – otce stěžovatele). Nejvyšší správní soud v uvedených rozhodnutích konstatoval, že zvýšený zájem tureckých bezpečnostních složek o otce stěžovatele lze i přes určité excesy považovat za zcela legitimní, neboť disponoval informacemi o skupině PKK, resp. jejích bojovnicích. Obdobně ve vztahu k matce stěžovatele uvedl, že úroveň problémů, kterým byla v zemi původu vystavena, nedosahuje takové intenzity, aby mohla být hodnocena jako pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či důvod pro udělení jiné formy mezinárodní ochrany.

S ohledem na negativní rozhodnutí o žádostech rodičů stěžovatele nejsou dány žádné relevantní důvody, které by umožňovaly postupovat podle § 13 a popř. § 14b zákona o azylu. V projednávané věci nebylo ani zjištěno, že by sám stěžovatel měl v zemi původu jiné problémy, na základě kterých by mu svědčily důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle §§ 12, 14 a 14a zákona o azylu.

Se stěžovatelem byl pohovor veden za účasti jeho otce jako zákonného zástupce a tlumočnicka z kurdského jazyka, k protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebyly uplatněny žádné připomínky ani nebylo požadováno jejich doplnění. Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že dle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41).

Žalovaný i krajský soud správně posoudily, že žádný ze stěžovatelem uvedených důvodů není z hlediska podmínek pro udělení mezinárodní ochrany stanovených zákonem o azylu relevantní.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

pokračování

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce stěžovatele, Mgr. Jan Urban, advokát se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové, provedl ve věci jeden úkon právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), v hodnotě 3 100 Kč spočívající v sepisu kasační stížnosti. Podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu náleží ustanovenému zástupci stěžovatele i náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč. Celková částka odměny za zastupování tak činí 3 400 Kč. S ohledem na skutečnost, že Mgr. Jan Urban je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka přiznané odměny podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. o tuto daň ve výši 21 %, tj. o částku 714 Kč. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu